

José Martí Gómez, el periodista que mai va seure a redacció

Mort aquest dimarts als 85 anys, sempre va entendre la professió com la transmissió de les "històries de vida"

José Martí Gómez | Adrià Costa

En un sopar amb tres comensals més, l'aleshores ministre de l'Interior **Mariano Rajoy** va sorprendre els seus interlocutors en un moment de sinceritat: "Quan veig venir els problemes, el millor és estar per allí", va dir, fent un gest com de qui vol esquivar els maldecaps. El periodista **José Martí Gómez** i el filòsof **Josep Ramoneda** van quedar astorats. L'anècdota és una més de les que acumulava el veterà periodista, mort a Barcelona als 85 anys. Sens dubte, se'n va un exponent del millor periodisme que s'ha fet a Catalunya i a l'estat en els darrers cinquanta anys.

La seva trajectòria travessa els darrers anys del franquisme, la Transició i la democràcia recuperada. Josep Ramoneda el va conèixer com pocs i va treballar-hi des que l'any 1969, en ple **estat d'excepció**, van fer la primera entrevista junts. Va ser al cineasta i activista polític **Pere Portabella**. Curiosament, per cert, va ser una entrevista que va superar la censura sense entrebancs (amb l'estat d'excepció, es va reinstaurar la censura prèvia). En declaracions a **NacióDigital**, Ramoneda defineix Martí Gómez com "**un periodista que no va seure mai en una taula de redacció**". "A ell li interessaven les persones, tot allò que passava pel seu cap quan feien alguna cosa".

José Martí Gómez va conrear tots els gèneres de la professió, però per Ramoneda la seva faceta com a **periodista de successos** i tribunals és emblemàtica: "Ell tenia clar que tot crim és un drama. Ho és primer per les víctimes, però també ho és pel criminal i pel botxí". Les **cròniques judicials** de Martí Gómez per a *El Correo Catalán* quedaran en la memòria del periodisme català. El

periodista no podia suportar alguns dels reportatges sobre crims que veia a les televisions, com entrevistar en hora punta a familiars de les víctimes.

L'itinerari de Martí Gómez pel periodisme travessa premsa escrita i ràdio, i està vinculada a algunes capçaleres llegendàries, d'*El Correo Catalán* del tardofranquisme i la Transició al **Por Favor**, revista satírica que va ser una alenada d'aire fresc mentre la dictadura agonitzava. Va escriure a *El País* i a *La Vanguardia*, i la seva veu es va poder escoltar a la cadena Ser com a comentarista. Les seves cartes creuades amb Ramoneda van ser també una secció clàssica de l'observació crítica i sempre irònica de la realitat. Va ser també corresponsal de la Ser. Tenia olfacte. Estant a Londres, va ser dels qui, a la caiguda de **Margaret Thatcher**, va veure venir el lideratge de **John Major**, per qui molt pocs apostaven i que va acabar sent primer ministre.

Però a José Martí Gómez, el que el fascinaven eren el que ell anomenava "**històries de vida**", el que li passava a les persones. En una **entrevista a NacióDigital**, explicava com entenia el periodisme, una manera de fer allunyada dels estils agressius i de la histèria per l'audiència que caracteritza alguns. Defensava la humilitat de l'entrevistador, detestava l'agressivitat, però es feia valer amb tossuderia. Una vegada, va estar empeitant **Manuel Fraga** pels carrers de Barcelona fins que el líder de la dreta espanyola li va concedir uns minuts... en la portalada d'una escala fosca de Ciutat Vella.

Gran defensor dels **reportatges cuits a foc lent**, es desesperava amb els ritmes actuals. I aplicava l'humor i la desacralització al gremi. Era escèptic envers l'anomenat periodisme d'investigació. En la mateixa entrevista, es preguntava què hauria estat dels periodistes que van desvetllar el Watergate sense la seva gola profunda en el cercle més proper de la Casa Blanca. Però ell sempre aportava una mirada diferent que explicava moltes coses. Com quan recordava, estant també a Londres, la fi de l'apartheid a Àfrica del Sud. D'aquell moment li va quedar una imatge: el policia blanc ajudant **Nelson Mandela** a posar-se la jaqueta. El periodisme ha perdut avui un dels qui millor sabia interpretar la vida.